

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ KURIKULUM PODPORY ZDRAVÍ

„TEČE ŘEKA BRNEM DOLŮ, MY TOU ŘEKOU PLUJEM SPOLU“

**MOTTO: „KDO SI HRAJE, TEN JE ZDRAVÝ, TOHO ŽIVOT NEUNAVÍ.
BUĎTE TAKY BUJAŘÍ, VŠECKO SE VÁM PODAŘÍ!“**
(J. Žáček)

Číslo jednací
Projednáno na pedagogické radě v dubnu 2020

Platnost od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Osnova ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ KURIKULUM PODPORY ZDRAVÍ

1. Představení školy (obecná charakteristika školy)

- Základní údaje o škole (identifikační údaje o mateřské škole)
- Charakter a umístění školy
- Organizační uspořádání školy (organizace vzdělávání)
- Dlouhodobé záměry rozvoje

2. Charakteristika programu (charakteristika vzdělávacího programu)

3. Neformální kurikulum (podmínky vzdělávání)

- Dva integrující principy podpory zdraví
- Dvanáct zásad podpory zdraví v MŠ – podmínky formálního kurikula
- Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých
- Podmínky vzdělávání dětí nadaných

4. Formální kurikulum – tematicky uspořádané (vzdělávací obsah)

- Tematický celek
 - téma (rámcové cíle směřující k podpoře zdraví)
 - podtémata (jejich charakteristika a přiřazené cílové kompetence)
 - tematické části (jejich charakteristika)
- Pravidla pro tvorbu třídních programů– třídních kurikul

5. Evaluace (evaluační systém)

- Popis systému evaluace (plán, způsob shromažďování a vyhodnocování informací)

6. Přílohy

- Organizace doplňkových aktivit
- Organizace dne v mateřské škole
- Roční plán
- Dílčí projekty – školní program pro EVVO

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy:	Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace
Sídlo školy:	Brno, Veslařská 256, 637 00
Zřizovatel:	Statutární město Brno
IČO:	75007843
Ředitelka:	Mgr. et Bc. Martina Šplíchalová
Kapacita školy:	39 dětí
Počet tříd:	2, věkově smíšené
Provoz školy:	pondělí – pátek od 6.30 do 18.00 hodin
Telefon:	543212191, 775152287
E-mail:	martina.splichalova@msveslarska.cz
Webové stránky:	www.msveslarska.cz
Zpracovatel programu:	Mgr. et Bc. Martina Šplíchalová

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v budově původní rodinné vily ve svažité zahradě. Ačkoli je poměrně blízko u dopravní komunikace a rušné křižovatky, její zahrada a okolní vily jí propůjčují ráz klidného zahradního prostředí. V bezprostřední blízkosti školy je zastávka MHD.

Vila původně patřila rodině významných brněnských textilních průmyslníků Stiasni. Provoz mateřské školy byl v budově zahájen v roce 1960. V průběhu následujících let byl provoz mateřské školy internátní, měnila se kapacita školy. Od roku 2012 funguje mateřská škola v režimu prodlouženého provozu, od roku 2014 jako dvoutřídní mateřská škola.

Vlastní budova je patrová. V suterénu je umístěna kuchyně, technické zázemí, šatna pro zaměstnance a sklady. V prvním patře se potom nacházejí místnosti určené pro děti (dvě herny, jídelna, šatny, hygienické zázemí), dále přípravná pro školní stravování a ředitelna, WC pro zaměstnance a úklidová komora.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje rozsáhlá školní zahrada s mnoha vzrostlými dřevinami a zastřešenou terasou. Zahrada je upravená v přírodním stylu, jejími součástmi jsou zeleninové záhony, bylinková zahrádka, přírodní amfiteátr, totem a ohniště, přírodní bludiště, vodní prvek, pískoviště a několik dřevěných herních prvků. Školní zahrada má certifikaci Ukázková přírodní zahrada.

Součástí školy je školní kuchyně.

Mateřská škola je fakultní mateřskou školou Masarykovy univerzity Brno, ve škole probíhají praxe studentek oboru Primární pedagogika.

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

ORGANIZAČNÍ USPOŘÁDÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Specifikem mateřské školy je její prodloužený provoz, tj. denně od 6.30 hodin do 18.00 hodin. V současné době navštěvuje dvoutřídní mateřskou školu 39 dětí ve věku od 2 do 6, eventuálně 7 let. Obě třídy jsou věkově smíšené. Z prostorových důvodů je v jedné třídě 25 dětí (Zajíčci) a ve druhé, menší třídě, 14 dětí (Veverky). Při zařazování dětí do tříd respektujeme sourozenecké vztahy, pokud je to možné, i kamarádké vztahy mezi dětmi utvořené před vstupem do mateřské školy. Obě třídy velmi úzce spolupracují, mnoho aktivit mohou děti podnikat společně, mohou se ve třídách navštěvovat.

Provoz zajišťují 4 pedagogické a 4 provozní pracovnice, z důvodu prodlouženého provozu jsou některé úvazky dofinancovány zřizovatelem školy. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě Zajíčků je zajištěno při přípravě dětí na pobyt venku, při pobytu venku, v době oběda a přípravy na odpolední odpočinek. V menší třídě Veverek je při pobytu venku k dispozici školní asistentka.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy vypracovává ředitelka školy. Jsou zcela ve shodě s kritérii pro přijímání dětí do mateřských škol ve městě Brně. Bonifikaci získávají uchazeči, jejichž rodiče prokazatelně doloží potřebu využití prodlouženého režimu. Kritéria jsou zveřejněna na webových stránkách školy a na nástěnce v hale školy.

DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ROZVOJE, VIZE ŠKOLY

Mateřská škola Veslařská 256 jako moderní dynamické předškolní zařízení jedinečné svou provázaností environmentálního zaměření, výchovy ke zdravému životnímu stylu a dodržováním lidových tradic.

ZÁKLADNÍ BODY STRATEGIE ROZVOJE:

- výchova a vzdělávání podle vypracovaného školního vzdělávacího programu pro mateřskou školu s prodlouženým provozem;
- začlenění filozofie podpory zdraví podle Kurikula podpory zdraví do školního vzdělávacího programu;
- cíleně plánovaná pedagogická činnost umožňující všestranný a harmonický rozvoj dětí předškolního věku;
- nabídka vhodných doplňkových aktivit - hra na zobcovou sopránovou flétnu, cvičení na velkých rehabilitačních míčích, psychomotorika, program Edukativně stimulační skupiny pro předškolní děti, plavání, lyžování;
- nabídka dalších doprovodných akcí a výukových programů obohacujících vzdělávací nabídku;
- certifikace Ukázková přírodní zahrada, zařazení v Síti mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu – Mrkvička a spolupráce s Lipkou – školským zařízením pro
- environmentální vzdělávání;
- práce podle vypracovaného programu školy pro oblast EVVO;
- systémová evaluace školního vzdělávacího programu;
- pravidelná aktualizace školního vzdělávacího programu s ohledem na aktuální složení tříd

- s využitím poznatků moderní pedagogiky a psychologie;
- vytvoření podmínek pro pedagogickou práci na vysoce kvalifikované úrovni a podpora kreativity učitelek;
 - další vzdělávání učitelek a jejich osobnostní rozvoj;
 - vyhovující věcné vybavení školy s ohledem na jeho funkčnost a estetickou stránku;
 - efektivní hospodaření a přehledný systém ekonomického chodu školy;
 - mediální podpora činnosti školy (vlastní webové stránky, dny otevřených dveří, prezentace školy na veřejnosti)
 - spolupráce a komunikace s rodiči dětí;
 - úzká spolupráce a komunikace se zřizovatelem mateřské školy.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO KURIKULA PODPORY ZDRAVÍ „TEČE ŘEKA BRNEM DOLŮ, MY TOU ŘEKOU PLUJEM SPOLU“

Název školního vzdělávacího programu chce vystihnout jednak lokalizaci mateřské školy ve městě Brně poblíž řeky Svratky, dále pak časový průběh předškolního vzdělávání („plavba“) a také spolupráci a soudržnost všech v mateřské škole.

Při tvorbě školního kurikula jsme vycházeli z modelového programu Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole. Základním cílem programu Mateřská škola podporující zdraví je, aby děti již v předškolním věku získaly a osvojily si postoje, návyky a chování vedoucí k podpoře jejich vlastního zdraví jako předpokladu celého jejich dalšího plnohodnotného a optimálního rozvoje. Zdraví je pro nás prioritní hodnotou. Chápeme je nejen jako nepřítomnost nemoci, ale jako subjektivní pocit pohody, souladu a harmonie.

Záměrem školního kurikula podpory zdraví je vytvoření takové vzdělávací nabídky, která respektuje vývojová fyziologická, kognitivní, sociální a emocionální specifika předškolního věku, uspokojuje individuálně různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí, vede je k aktivní účasti a maximálně a všestranně podporuje jejich individuální možnosti.

Koncepce školy klade důraz na oblast zdravého životního stylu, environmentální výchovu a lidové tradice. Naším cílem je navození přátelské, příjemné, veselé a zábavné atmosféry, ve které se děti mohou chovat otevřeně, spontánně, uvolněně, přirozeně se obrátit na dospělého pro požádání o pomoc apod., cítit se bezpečně. S pochopením nutnosti dodržovat vytvořená pravidla soužití se mohou naučit žít svobodně a zodpovědně ve společnosti lidí.

Dodržováním lidových tradic a zvyků chceme ukázat dětem kontinuitu vývoje lidského společenství. Důrazem na environmentální výchovu chceme naučit děti vnímat prostředí kolem sebe a vstřípit jim základy zodpovědného přístupu k jeho ochraně.

Vzdělávání v mateřské škole je organizováno podle tohoto školního kurikula. Vzdělávací nabídka je pečlivě plánována podle vhodně zvoleného podtématu (tematické části) a to jak podle aktuální

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

situace (roční období, svátky, začátek školního roku, aktuální situace prožívané dětmi v jednotlivých třídách apod.), tak podle potřeb, zájmů, schopností a vývojových specifíků dětí předškolního věku.

Řízené a spontánní činnosti jsou vyvážené. Kromě řízených činností individuálního, skupinového nebo frontálního charakteru je pro děti připravena nabídka samostatných nepřímo řízených činností zohledňujících několik typů inteligence podle Gardnera (verbální, logicko-matematickou, prostorovou, hudební, tělesně-kinetickou, interpersonální, intrapersonální a přírodní). Těmto činnostem se děti věnují bez přímého vedení učitelkou, umožňují jim volit vlastní postup, pomůcky, materiály, jednotlivé kroky řešení úkolu.

Děti mají dostatek času i prostoru také pro spontánní hru. V případě potřeby mají možnost uchýlit se do relaxačních koutů (přenosné sedací vaky, dětské sedačky).

Předškolním dětem jsou předkládány individuální aktivity rozvíjející různé dovednosti (grafomotorika, prostorová orientace, zrakové vnímání, předpočetní představy...) podle diagnostikovaných potřeb a schopností, které následně vytvářejí portfolio dítěte. Také je pro ně určen a viditelně umístěn týdenní úkol (tematicky navazující na probíranou tematickou část), který mohou v rámci týdne splnit podle svého uvážení v samostatně zvolenou dobu. Učí se tak samostatnému rozhodování, ale také zodpovědnosti za splnění a dokončení úkolu. Předškolní děti také pracují s časopisem Kuliferda a střídají se v některých „službách na lodi“ (lodní meteorolog - sledování a zaznamenávání změn počasí, lodní písař - kontrola stavu psacího náčiní apod.).

Škola do své nabídky zařazuje několik dalších aktivit – pravidelné cvičení na rehabilitačních míčích, hru na zobcovou sopránovou flétnu, předplavecký výcvik, keramické dílničky, „Námořnickou školu“ pro předškoláky a program Edukativně- stimulační skupiny, lyžařský kurz.

Pro oblast EVVO (Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta) má škola vypracovaný samostatný vzdělávací program rozdělený do čtyř ročních období, který slouží jako zásobník při vytváření vzdělávací nabídky v této oblasti. Škola je zapojena do Sítě jihomoravských škol zaměřených na ekologickou výchovu Mrkvička.

Pravidelně jsou ve škole pořádány různé divadelní a interaktivní programy (klasická loutková představení, výukový koncert, vystoupení kouzelníka, výukové environmentální pořady, výtvarná dílna, muzikoterapeutické pořady, návštěvy výstav a podobně).

V pedagogické práci uplatňujeme tyto metody:

- prožitkové učení založené na přímých zážitcích dítěte;
- kooperativní učení;
- situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí;
- spontánní sociální učení na principu přirozené nápodoby;
- dostatek prostoru pro dětské hry a spontánní aktivity;
- přímo i nepřímo motivovanou didaktickou cílenou činnost rozvíjející dítě všestranně (pohybové aktivity, výtvarné a pracovní činnosti, hudební činnosti, práce s textem a

- informacemi...);
- tvořivou dramatiku založenou na dramatizaci různých příběhů a situací;
 - komunitní kruh, diskusní kruh...

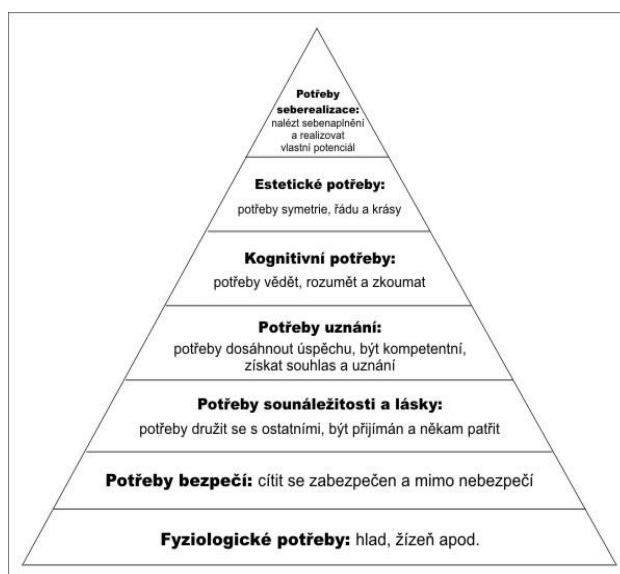
3. NEFORMÁLNÍ KURIKULUM - PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Neformální kurikulum je chápáno jako soubor všeho, co se ve škole odehrává, co působí mimo přímo plánované vzdělávání a co vytváří školu jako celek.

Integrojícími principy programu podpory zdraví jsou:

- 1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa**
- 2. Rozvíjení komunikace a spolupráce**

Při vytváření podmínek neformálního kurikula i vzdělávacího obsahu vycházíme z Maslowovy hierarchie potřeb:

Podle Langmeiera a Matějčka uspokojujeme potřeby:

1. určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů;
2. určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech, což vede k získání zkušeností a umožňuje učení;
3. prvotních citových a sociálních vztahů, což přináší dítěti pocit jistoty;
4. identity, což vede ke zdravému vědomí vlastního já;
5. otevřené budoucnosti.

Princip rozvíjení komunikace a spolupráce je v mateřské škole podporující zdraví jednak cílem výchovně vzdělávací práce, jednak prostředkem poznávání světa a vytváření postojů a kompetencí. Komunikace je důležitou podmínkou učení a spolupráce. Ke komunikaci má člověk určité vrozené předpoklady. Tyto se ale rozvíjejí pouze tehdy, má-li jedinec ke komunikaci příležitost.

ZÁSADY PODPORY ZDRAVÍ V MŠ - PODMÍNKY FORMÁLNÍHO KURIKULA

1. Učitelka podporující zdraví

- učitelky samy dodržují a vyznávají zásady zdravého životního stylu a jsou tak dětem přirozeným vzorem;
- všechny učitelky mají velmi blízko k oblasti environmentálního vzdělávání, chápou tedy vzájemnost propojení a nutnost celostního přístupu;
- žádná ze zaměstnankyň není kuřačka;
- učitelky se dále vzdělávají v rámci aktuálně nabízených seminářů a vzdělávacích akcí;
- pedagogický styl učitelek je podporující, empatický a vstřícný;
- učitelky počítají s aktivní spoluúčástí a samostatným rozhodováním dítěte;
- učitelky dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte;
- zařazováním vhodných prožitkových aktivit napomáhají osvojení si zdravého životního stylu dětmi;
- mezi zaměstnankyněmi školy je přátelská a kreativní atmosféra, vzájemná spolupráce, otevřenost a pochopení, což významně napomáhá zvládnutí stresových situací;
- příznivá atmosféra mezi personálem je také otevřená a vstřícná vůči rodičům, čímž působí pozitivně i na spolupráci a komunikaci s nimi;
- velkým pomocníkem je nám humor a společné sdílení vtipných událostí s dětmi v mateřské škole (vtipné přebrepty, komentáře...).

Možnosti dalšího rozvoje:

- další vzdělávání pedagogů;
- možnost relaxačních aktivit pro zaměstnance a efektivnější předcházení syndromu vyhoření.

2. Věkově smíšené třídy

- mateřská škola je dvoutřídní – obě třídy jsou plnohodnotně věkově smíšené;
- velikost tříd je rozdílná, a tudíž kapacita každé z nich je odlišná;
- úzké propojení a spolupráce obou tříd neomezuje děti v sociálních kontaktech a dalších přínosech věkově smíšené skupiny;
- po dohodě s učitelkou mohou děti v čase spontánních činností volně třídy navštěvovat;
- při zařazování do tříd respektujeme sourozenecké vztahy;
- respektujeme vzniklá dětská přátelství;
- třídy jsou vybaveny a zařízeny vhodně pro všechny věkové skupiny (velikost nábytku, vybavení hračkami a pomůckami, uspořádání prostoru...);
- k určitým aktivitám jsou děti organizovány v menších skupinách – práce se skupinou předškoláků;
- respektujeme vývojové a individuální zvláštnosti dětí;
- vytváříme prostor pro kooperaci mezi dětmi,
- vedeme starší děti k pomoci mladším;
- podporujeme příležitosti, kdy děti navzájem vyžadují dodržování pravidel soužití;
- podporujeme zdravý průběh adaptace nových dětí ve věkově smíšené skupině a vytváříme individuální podmínky v průběhu adaptačního období;
- rozvíjíme komunikativní dovednosti dětí ve věkově smíšené skupině.

Možnosti dalšího rozvoje:

- další doplňování vybavení, hraček a pomůcek pro věkově smíšené třídy.

3. Rytmický řád života a dne

- denní řád je smysluplně uspořádán a umožňuje přizpůsobit organizaci činností potřebám a aktuální situaci;
- děti mají dostatek příležitostí k uplatnění spontánního pohybu a ke spontánní hře;
- řízené a spontánní činnosti jsou vyvážené;
- děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, v případě nepřízně počasí využíváme zastřešenou terasu;
- vzhledem k prodlouženému režimu školy pobývají děti venku i v odpoledních hodinách;
- je respektována individuální potřeba odpočinku a spánku dětí, děti starší a s menší potřebou odpočinku po krátkém odpočinku vstávají;
- jsme důsledné při vytváření hygienických, sebeobslužných a zdvořilostních návyků.

Možnosti dalšího rozvoje:

- další zdokonalení pozvolného přechodu mezi spontánními a řízenými činnostmi;
- vytvoření prostoru pro možnost ponechání rozestavených staveb.

4. Tělesná pohoda a volný pohyb

- děti mají dostatek volného pohybu v interiéru mateřské školy i na školní zahradě;
- důraz klademe na rozvoj správného držení těla, zvyšování pohybové obratnosti a koordinace pohybů dětí;
- mateřská škola je velmi dobře vybavena náčiním pro pohybové aktivity a psychomotoriku (padák, trampolína, chůdy, basketbalový koš, akupresurní pomůcky atd.);
- školní zahrada je vybavena herními prvky pro rozvoj obratnosti (trampolína, dřevěné průlezky, lanové průlezky, skluzavky, špalková dráha, oblázková řeka proti plochonoží atd.)
- nabídka činností vždy obsahuje možnost využití některé pomůcky či náčiní pro rozvoj pohybové inteligence;
- pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, cvičení na rehabilitačních míčích a další zdravotní, dechová a relaxační cvičení;
- do nabídky činností zařazujeme řadu pohybových a tanečních her;
- pro pobyt dětí venku zařazujeme i pravidelné vycházky do okolí školy;
- podporujeme zásady fair – play;
- pravidelně se konají „Hýbánky“ v odpoledních hodinách;
- děti mohou využít plaveckého výcviku nebo lyžařských a bruslařských kurzů v zimním období.

Možnosti dalšího rozvoje:

- ještě více zařazovat dechová cvičení;
- lepší organizace využití venkovní trampolíny;
- nadále využívat a zařazovat další pomůcky pro pohybové hry na školní zahradě (Bollo, kriket, pinkponk, terče, nový korfbalový koš...);
- „Hýbánky“ i na školní zahradě;

- více zařazovat cviky pro rozvoj oromotoriky a obratnosti mluvidel.

5. Správná výživa

- dětem je poskytována pestrá, plnohodnotná a vyvážená strava;
- je zachována vhodná skladba jídelníčku;
- díky menší kapacitě vlastní školní jídelny má školní strava ráz domácí kuchyně;
- po celou dobu provozu mateřské školy je dětem u stolku pro pitný režim k dispozici čaj a voda a to i pro pobyt venku v teplejším počasí;
- děti mají možnost svačit postupně v určitém časovém rozmezí;
- mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly;
- dbáme na lákavou úpravu jídel a na estetické prostředí jídelny;
- děti do jídla nenutíme, ale vhodně motivujeme ke konzumování pestré stravy;
- vedeme děti k samostatnosti při jídle, sebeobsluze a k samostatnému určení velikosti porce;
- vedeme děti k dodržování osobní hygieny a k dodržování správných stravovacích návyků (ubrousky, prostírky, příborníky...);
- zpracováváme úrodu ze školní zahrady společně s dětmi (křížaly, zeleninová polévka...)
- pořádáme ochutnávky pro rodiče;
- seznamujeme rodiče s recepty zdravé výživy (recept pro měsíc...).

Možnosti dalšího rozvoje:

- pravidelné vaření bylinkových čajů ze školní bylinkové zahrádky;
- používání bylinek k dochucování pokrmů;
- nové dekorace na jídelní stoly (výrobky dětí).

6. Spontánní hra

- mateřská škola je účelně a členitě uspořádána, ve třídách je vytvořeno několik herních koutů;
- mateřská škola je vybavena dostatkem funkčních, podnětných a estetických hraček a didaktických pomůcek;
- děti mají dostatek pomůcek, materiálu a nářadí k pracovním činnostem (pracovní ponk, modelovací písky, dětské nářadí...);
- dětem je k dispozici množství zástupných rekvizit pro hru (přírodniny, barevné látky, převleky...);
- školní zahrada je vybavena celou řadou herních prvků pro různé druhy činností (pohybové, pěstitelské, pozorování...);
- napomáháme hrám volbou a navozováním situací, které podnítky a rozvinou hru;
- děti mají volný přístup k hračkám, hračky jsou přehledně umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát;
- máme vytvořena pravidla pro péči o hračky a úklid hraček;
- v průběhu dne mají děti dostatek času a prostoru pro rozvoj spontánní hry;
- děti si mohou nechat své výtvary uchované na „výstavce staveb“ nebo „nástěnce obrázků“.

Možnosti dalšího rozvoje:

- větší využití pracovního ponku a nabídka pracovních aktivit i na školní zahradě;

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

- na vycházky brát s sebou lupy, švihadla, fotoaparát, zvážit možnosti vybavení „badatelského batohu“;
- obnova některých hracích koutů (relaxační ve třídě Veverek);
- vybavení dětské zahradní knihovničky.

7. Podnětné věcné prostředí

- mateřská škola má dostatečně velké prostory, dětem jsou k dispozici dvě herny, jídelna, hygienické zázemí a dvě šatny.
- místnosti určené pro využívání dětmi jsou rozčleněny do několika hracích koutů:
 - výtvarné koutky;
 - tělovýchovný kout s trampolínou, ribstoly, balančními a akupresurními pomůckami a dalším drobným tělovýchovným náčiním;
 - hudební kout s klavírem a Orffovým instrumentáři;
 - koutky živé přírody s rostlinami, přírodninami a lupami k pozorování;
 - dětské kuchyňky a „obývací pokojíky“;
 - kadeřnictví;
 - pracovní ponk;
 - koutek stolních her;
 - čtenářský kout s dětskou knihovnou;
 - divadelní koutky.
- dětský nábytek a veškeré vybavení je přizpůsobeno antropometrickým a hygienickým požadavkům a počtu dětí;
- vstupní prostor a šatny jsou vybaveny nábytkem pro odkládání oděvů a obuv dětí;
- vybavení hračkami je dostatečné s množstvím hraček pro jednotlivé věkové kategorie ve třídách, pro děvčata i chlapce;
- vybavení postupně obnovujeme a doplňujeme podle nabídky trhu, nových forem a metod práce a zájmu dětí;
- velký důraz klademe na estetický vzhled hraček a jejich funkčnost (dřevěné hračky, plstěné hračky...);
- výzdobu interiéru tvoří převážně dětské výtvary, dětské práce jsou ve škole umístěny i v prostorech přístupných běžně rodičům a dalším návštěvníkům školy tak, aby byly dostatečně a aktuálně prezentovány;
- na školní zahradě je umístěno „indiánské ohniště“ s totemem, zahradní amfiteátr, dvě pískoviště, skluzavka, několik dřevěných herních prvků, vrbový tunel, vrbový altán, bludiště s rozhlednou, „špalkové“ prolézadlo, pružinová houpadla, plácek pro míčové hry, zahradní kuchyňka, zahradní ponk, vysoký záhon, vodní prvek, výstavka kamenů apod.;
- vybavení školní zahrady umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity (trampolína, pingpongový stůl, branky, švihadla, koloběžky, hračky na písek, kočárky s panenkami...)

Možnosti dalšího rozvoje:

- realizace projektu Vybudování a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu pro předškolní děti v rámci aktuální výzvy NPZP.

8. Bezpečné sociální prostředí

- vstřícností a trpělivostí posilujeme pocit dítěte, že je vítáno a kladně přijímáno;
- vztahy mezi dětmi, pedagožkami i ostatními dospělými v mateřské škole jsou založeny na partnerském přístupu, přátelském a laskavém tak, aby se děti cítily v mateřské škole jistě, bezpečně a spokojeně;
- nově přichozím dětem usnadňujeme adaptaci na pobyt v mateřské škole, rodiče mohou být s dítětem ve třídě, dítě si může přinést vlastní oblíbenou plyšovou hračku apod.;
- starší děti vedeme k podpoře a pomoci mladším;
- společně s dětmi máme vytvořena pravidla soužití, která jsou doplňována podle aktuální potřeby, složení třídy apod.
- pravidla jsou dětmi výtvarně ztvárněna a viditelně umístěna v herně;
- děti vedeme k pochopení nutnosti respektování společných pravidel soužití;
- každé dítě je respektováno jako osobnost;
- učitelky dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte;
- vzdělávací nabídka respektuje individuální zájmy, potřeby, schopnosti i věkové zvláštnosti dětí;
- vzdělávací nabídka je tematicky motivována, dítěti užitečná a prakticky využitelná.

Možnosti dalšího rozvoje:

- představení školy nově přihlášeným dětem před jejich nástupem do MŠ (divadelní představení, akce na školní zahradě apod.);
- společný výlet s rodiči.

9. Participativní a týmové řízení

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních;
- ředitelka dává učitelkám prostor pro vlastní tvůrčí přístup k práci a k dětem;
- společně plánujeme akce školy i aktuální náplň vzdělávací nabídky;
- postupně zlepšujeme materiální vybavení a zázemí pro všechny zaměstnance;
- klademe důraz na další vzdělávání (sledujeme aktuální publikace, předplatné odborných časopisů, absolvujeme vzdělávací kurzy a semináře);
- pracujeme jako efektivní tým;
- všichni zaměstnanci se vzájemně respektují a chápou, že všechna práce má směřovat ke společnému cíli – spokojeným dětem;
- důvěřujeme své práci a věříme, že úspěch je zásluhou všech;
- vzájemně se podporujeme;
- všechny učitelky mají pedagogickou odbornou kvalifikaci;
- pracovní doba učitelek je organizována tak, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče;
- další zázemí zabezpečuje školnice, kvalifikovaná vedoucí školní jídelny, kuchařka a odpolední uklízečka.

Možnosti dalšího rozvoje:

- možnost využití notebooku a wifi pro zaměstnance pro přípravy na práci.

10. Partnerské vztahy s rodiči

- s rodiči spolupracujeme na základě partnerství, vstřícnosti a otevřenosti;
- rodiče chápeme jako své nejdůležitější partnery;
- umožňujeme rodičům přístup do tříd, osobní předávání dítěte, seznámení se s prostory i personálem školy předem;
- pořádáme informační schůzky pro rodiče nových dětí;
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jsou seznámeni se školním vzdělávacím programem i zaměřením a vizí školy;
- pravidelně rodičům nabízíme konzultace, mají možnost osobního, telefonního i emailového kontaktu;
- obsahová část školního vzdělávacího programu je vizualizována pro rodiče v grafické podobě vytvořené dětmi v šatně;
- rodiče pravidelně informujeme o plánované vzdělávací nabídce pro dané období, o organizačních opatřeních, jídelníčku, kalendáriu akcí apod. prostřednictvím informativních nástěnek v hale školy;
- pravidelně pořádáme schůzky s rodiči, společná pracovní odpoledne, vánoční setkání, ochutnávky školního stravování apod.;
- fungují webové stránky školy a internetová zabezpečená stránka pro vystavování fotografií z dopoledních akcí školy s možností jejich stahování rodiči;
- výtvoři dětí pro rodiče vystavujeme v hale i v ostatních běžně přístupných prostorech školy;
- v případě potřeby pro předškolní děti a jejich rodiče probíhá program přípravy na školu „Námořnická škola“ (Edukativně stimulační skupiny) za přítomnosti rodičů;
- rodiče mají možnost využít depistáže ze Speciálně pedagogického centra, případně jim doporučíme zahájení individuální logopedické péče.

Možnosti dalšího rozvoje:

- další společné akce s rodiči – výlet, větší výstavy, divadelní představení;
- přednáška o připravenosti dětí do ZŠ s učitelkou 1. třídy;
- společné odpoledne dětí a prarodičů.

11. Spolupráce mateřské školy se základní školou

- vzhledem k prodlouženému provozu využívají školu děti z celého Brna, a tudíž nejsme vázáni na spádovou základní školu;
- navštěvujeme blízkou základní školu s předškoláky;
- připravujeme děti na změnu spojenou se vstupem do základní školy – program „Námořnická škola“, časopis Kuliferda pro předškoláky, plnění týdenních úkolů apod.;
- s rodiči konzultujeme připravenost dětí na školní docházku, případně doporučujeme odborná vyšetření a posouzení (SPC, PPP a podobně).

Možnosti dalšího rozvoje:

- představit rodičům základní školy zařazené v síti Škola podporující zdraví.

12. Začlenění mateřské školy do života obce

- zřizovatelem mateřské školy je Statutární město Brno;

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

- zřizovatel mateřské školy podporuje projekty MŠ (Přírodní zahrada, MŠ podporující zdraví...);
- zřizovatel mateřské školy provádí významnější opravy a údržbu budovy;
- děti navštěvující školu jsou z různých městských částí města Brna;
- identifikujeme se s městem Brnem a jeho poznávání je přímou součástí našeho školního kurikula;
- posilujeme kulturní a společenské tradice města, navštěvujeme výstavy, divadla, památky, chráněná území a lokality ve městě Brně;
- navštěvujeme atraktivní lokality v bezprostředním okolí školy (Juranka, velký park u Anthroposu, nábřeží řeky Svratky, les v Kohoutovicích, CHK Kamenný Vrch apod.);
- spolupracujeme s blízkou mateřskou školou logopedickou, SPC při MŠ a ZŠ logopedické, s Pedagogicko-psychologickou poradnou, s Centrem pro rodinu a sociální péči, se Školským zařízením pro environmentální vzdělávání Rozmarýnek a mnoha dalšími institucemi v rámci města Brna (Vila Stiassni, SVP, Hvězdárna planetárium Brno, Knihovna Jiřího Mahena, Moravská galerie atd.);
- prezentujeme svou práci na úrovni města (vystoupení dětí v městské části Brno – Jundrov, vystoupení dětí v Domově důstojného stáří Betanie, návštěvy studentů ze Stuttgartu atd.).

Možnosti dalšího rozvoje:

- přizvání partnerů na další akce;
- víkendová akce v centru města;
- vytvoření prezentačních materiálů a jejich distribuce partnerům („školkové pexeso“, „školkový“ kalendář apod.)

Školní kurikulum podpory zdraví vychází z respektování individuálních potřeb a možností každého dítěte. Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního věku i jednotlivé dílčí cíle vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných je jejich naplňování přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovělo jejich potřebám i možnostem vytvořením optimálních podmínek k rozvoji jejich osobnosti.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

V mateřské škole jsou uplatňovány vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku. V případě zjištění jakýchkoli vývojových či zdravotních obtíží dítěte budou rodiče ředitelkou školy neprodleně informováni a bude jim doporučena návštěva příslušného odborníka nebo školního poradenského zařízení.

V případě zjištění potřeby podpůrných opatření prvního stupně vypracuje škola plán pedagogické podpory, ve kterém budou popsány podrobné a konkrétní podmínky vzdělávání tohoto dítěte. Plán pedagogické podpory vypracuje ředitelka školy ve spolupráci s třídní učitelkou. Jeho naplňování a efektivita budou vyhodnoceny po 3 měsících.

Od druhého stupně přiznaných podpůrných opatření bude na základě doporučení příslušného

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

školského poradenského zařízení vytvořen individuální vzdělávací plán.

V případě vzdělávání dětí se SVP v naší mateřské škole zajistíme vytvoření těchto dalších podmínek pro jejich předškolní vzdělávání:

- Bude navázána spolupráce s příslušným školským poradenským zařízením pro konkrétní dítě se SVP.
- Bude využito možnosti zřízení funkce pedagogického asistenta nebo osobního asistenta podle doporučení příslušného školského poradenského zařízení.
- Po konzultaci se školským poradenským zařízením a podle druhu postižení budou vytvořeny speciální podmínky, které je škola schopna technicky zabezpečit.
- V mateřské škole pracují pedagožky s dlouhodobou praxí a jedna s vysokoškolským vzděláním v oboru speciální pedagogiky (logopedie, surdopedie), jejíž vzdělání využijeme při tvorbě plánů individuální podpory.
- Vždy bude zajištěn důsledný individuální přístup pedagogů a všech ostatních zaměstnanců k dítěti se SVP.
- Mateřská škola bude úzce spolupracovat s rodiči dítěte při vytvoření odpovídajících konkrétních podmínek a přístupů k dítěti se SVP.
- Dítě v mateřské škole bude využívat potřebné kompenzační pomůcky.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

V mateřské škole jsou uplatňovány vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku. V případě zjištění jakýchkoli skutečností naznačujících socio-kulturně znevýhodněné či oslabené rodinné zázemí budou u tohoto dítěte uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující rozvojovou stimulaci dětí.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

V mateřské škole jsou uplatňovány vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku. V případě identifikace mimořádného nadání dítěte bude rodičům doporučena návštěva pedagogicko-psychologické poradny. V návaznosti na další odbornou pedagogickou a psychologickou diagnostiku bude vytvořen pro dítě plán pedagogické podpory a ve vzdělávání budou používány speciální metody práce (speciální pracovní listy, individuálně volená vzdělávací nabídka, doplnění dalších aktivit, doporučení k dřívějšímu nástupu do základní školy, konzultace vhodné základní školy...).

Do vzdělávací nabídky budou zařazeny aktivity pro možnost rozvoje jeho potenciálu, v případě dítěte v předškolním věku bude individuální nabídka aktivit umístěna v jeho „truhle plavčíka“ a zaznamenána ve složkách portfolia dítěte. Určení podmínek podpůrných opatření má v kompetenci ředitelka školy ve spolupráci s třídní učitelkou bez zbytečného odkladu po diagnostikování nadání.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DVOULETÝCH DĚTÍ

V případě vzdělávání dětí dvouletých budou tyto přednostně zařazeny do třídy Veverek, tj. třídy s nižším počtem dětí, s přímým vstupem na WC. Aktuálně budou hračky ve třídě umístěny tak, aby byly pro tyto děti přístupné v nižších policích. Učitelka ve třídě bude důsledně dbát na bezpečnost

ve třídě s ohledem na tyto děti (umístění drobnějších hraček, hraček pro starší děti, pravidla ve třídě apod.). Nábytek ve třídě a jídelně bude přizpůsoben podle antropometrických požadavků. Při řízených činnostech bude připravena alternativní možnost, ke které se mladší dítě může uchýlit. Při sebeobslužných činnostech bude dítěti nápomocna provozní pracovnice nebo školní asistentka.

4. FORMÁLNÍ KURIKULUM - VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Cílem školního kurikula podpory zdraví je vybavení dítěte souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná při ukončení předškolního vzdělávání, na konci předškolního vývojového období.

Dílčí cíle vzdělávání dítěte předškolního věku v oblastech podpory zdraví jsou záměry pedagogické činnosti učitelky. Vyjadřují, kterým postojům, dovednostem a poznatkům bude učitelka věnovat pozornost, které úkoly si vytyčí, aby jejich realizací dítě dospívalo ke kompetencím odpovídajícím jeho věku.

Řada dílčích cílů je naplňována díky nastaveným podmínkám - neformálnímu kurikulu. To se týká zejména cílů směřujících k získání sebeobslužných návyků a samostatnosti dítěte, k osvojení zdvořilostních návyků, k uspokojení potřeby pohybu, orientace v prostoru, rozvoji smyslu a rozvoji komunikačních a sociálních dovedností.

Vzdělávací obsah představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole a je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. V programu Mateřská škola podporující zdraví je strukturován do pěti oblastí, přičemž vychází z již zmíněného interakčního celistvého vztahu mezi jedincem a prostředím.

- **Oblast biologická**

Stav tělesného zdraví je v předškolním věku velmi těsně ovlivněn všemi ostatními interakčními úrovněmi. Aktivní pohyb má přímý pozitivní účinek na celkové emoční ladění, stimuluje intelektové činnosti, přiměřené sebepojetí, autonomní chování.

- **Oblast psychologická**

Má ve výchovně-vzdělávacím programu vyčlenit místo pro rozvoj poznávacích funkcí a dovedností (jako je např. koncentrace pozornosti, rozvoj paměti, představivosti, tvořivosti), pro rozvoj všech druhů vnímání, zdokonalování senzomotorické koordinace, prostor pro emocionalitu, rozvoj citů, případně usměrňování negativních či nadměrně intenzivních emocí. Od dostatečného sebeuvědomění a sebepoznání má dítě dojít k pojetí svého já ve vztahu k já druhému, škola mu má být nápomocna při rozvoji jeho sebehodnocení, sebeovládání, podpořit jeho zdravou sebedůvěru.

- **Oblast interpersonální**

Náplň činností v mateřské škole podporuje potřebu kontaktu, komunikace a součinnosti.

- **Oblast sociálně kulturní**

Představuje oblast přípravy na budoucí sociální role, respektování pravidel chování, přijetí hodnot, schopnost dítěte skloubit svou individualitu s potřebami společnosti

- **Oblast environmentální**

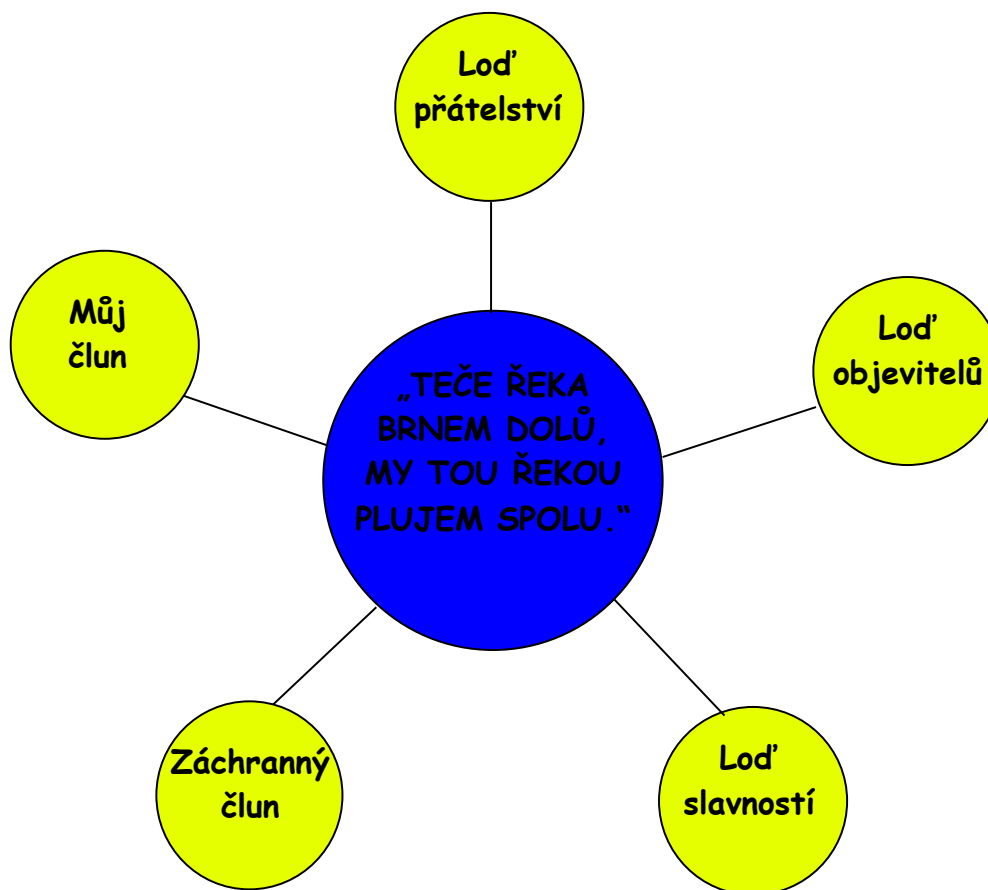
V této vzdělávací oblasti se odráží pojetí jednotlivce jako součásti širšího světa, důležitost jeho schopnosti orientovat se v dějích a jevech okolního světa a nutnosti ochrany, péče a tvorby prostředí.

Vzdělávací nabídka je uspořádána do pěti podtémat vycházejících tematicky z pojetí školního vzdělávacího programu a jeho názvu „Teče řeka Brnem dolů, my tou řekou plujeme spolu“. Podtémata se vzájemně prolínají a doplňují. Dále jsou dělena do několika tematických částí, které umožňují ještě více konkretizovat vzdělávací obsah podle situace ve škole, ročního období, složení třídy, aktuální situace apod. tak, aby v nich byly zahrnuty všechny vzdělávací oblasti.

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu je dětmi graficky znázorněn a toto jeho znázornění je umístěno tak, aby jej mohly sledovat rodiče i další návštěvníci školy. Dále je jeho vizualizace umístěna v herně školy a probíraná tematická část je vždy aktuálně vyznačena.

Podtémata školního kurikula podpory zdraví jsou:

PODTÉMA „MŮJ ČLUN“

Důraz je kladen na vybudování vlastní **identity**, na uvědomění si vlastní svébytnosti, vlastního prožívání a vytvoření postojů k sobě samému, na přiměřené pozitivní sebehodnocení na úrovni předškolního dítěte, na oblast biologickou a psychologickou. Náplní podtématu je zejména získání znalostí o lidském těle a jeho fungování a vývoji, o své rodině, o svých vlastních zájmech a zálibách. Také seznamuje děti s městem, ve kterém žijeme, s jeho pověstmi, pamětihodnostmi, institucemi.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období

- Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích. (1/1)
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát. (1/5)
- Ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí. (3/2)
- Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti. (3/3)
- Umí se citově vyrovnat s novými situacemi. (3/4)
- Dovede označit svoje potřeby. (4/2)
- Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč. (4/6)
- Poznáváním sebe samého vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech. (5/1)
- Snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí. (5/2)
- Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi. (5/8)
- Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími. (7/2)

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

PŘÍKLADY TEMATICKÝCH ČÁSTÍ:

Tematická část: „TOHLE JSEM JÁ“

Tematická část seznamuje dítě se stavbou lidského těla, funkcemi jednotlivých orgánů. Učí se dítě přijímat svůj vzhled, své schopnosti, výjimečnost, svébytnost. Důraz je kladen také na nácvik sebeobsluhy a samostatnosti, na rozvoj komunikačních schopností verbálních i neverbálních.

Tematická část: „TOHLA JE MOJE RODINA“

Tematická část učí dítě identifikovat se se svou rodinou, jejími členy, sociálními rolami v rodině a vyzvednout význam rodiny pro život. Učí dítě vyjadřovat otevřeně své prožitky a pocity. Zároveň podporuje osamostatnění dítěte, citovou stabilitu a navození pocitu bezpečí i v čase odloučení od rodičů během dne, při pobytu v mateřské škole.

Tematická část: „TOHLE MĚ BAVÍ“

Tematická část seznamuje děti s rozmanitostí zálib, zájmů a koníčků. Pomáhá dětem uvědomit si, co je těší a baví, v čem jsou nadaní. Nabízí dětem pestrou škálu praktických ukázek aktivit (hudební, výtvarné, pracovní, sportovní apod.). Ukazuje, jak se lidé ve svých zálibách liší a čím každá záliba obohacuje dítě i ostatní. Učí děti vnímat estetickou hodnotu věcí a činností, vede je k aktivitě.

Tematická část: „CO MŮŽU DĚLAT, AŽ BUDU DOSPĚLÝ“

Tematická část představuje dětem různá povolání, řemesla, seznamuje je s různými druhy nástrojů, pomůcek, atributů jednotlivých povolání, zavádí nové pojmy. Klade důraz na praktické ukázky spojené s různými povoláními, používání různých nástrojů, převleků, rozlišování materiálů. Osvětluje dětem vývoj jednotlivce od dítěte po dospělého. Využívá spolupráce s dalšími institucemi, obory.

Tematická část: „PROČ ZVONÍ ZVONY NA PETROVĚ V 11?“

Tematická část je zaměřena na poznávání brněnských pamětihodností, významných staveb, institucí. Prostřednictvím brněnských pověstí představuje dětem významné brněnské památky a místa. Učí děti orientovat se ve svém městě, poznat některé blízké lokality v okolí mateřské školy, chráněná území a vede děti k získání pocitu odpovědnosti za stav svého okolí. Důraz je kladen na vnímání okolí, pozorování změn a získání úcty k hodnotám vytvořeným předchozími generacemi.

PODTÉMA „LOŤ PŘÁTELSTVÍ“

Toto podtéma se zaměřuje na oblast **společenství**, přátelské vztahy mezi dětmi v mateřské škole, na partnerské vztahy mezi dospělými a dětmi v mateřské škole a dále na přátelské vztahy mezi rodiči a dospělými v mateřské škole, spolupráci s dalšími institucemi apod. Podporuje komunikaci, spolupráci, ale i přijímání odpovědnosti ve společenstvích, v nichž žije. Klade důraz zejména na sociální a emocionální oblast, na vytvoření pocitu sounáležitosti, společenství a pochopení souvislostí.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období

- Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně). (1/7)
- Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby. (3/6)
- Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč. (4/6)
- Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat. (5/4)
- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly. (5/5)
- Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace. (5/6)
- Má zvnitřnělou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit. (5/7)
- Má vytvořené základní návyky společenského chování. (6/1)
- Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým. (6/2)
- Dovede se vyjádřit a domluvit se s dětmi a s dospělými. (6/3)
- Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí. (6/4)
- Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba. (6/5)
- Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití. (6/6)
- Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody. (6/7)
- Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti. (7/4)
- U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování. (7/5)

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

PŘÍKLADY TEMATICKÝCH ČÁSTÍ:

Tematická část: „ZVEDNEM KOTVY, VYPLOUVÁME“

Tematická část zařazovaná zpravidla na začátku nového školního roku, zohledňující nové složení tříd a adaptační období pro nové děti. Seznamuje děti s prostředím mateřské školy, s režimem dne, s dospělými v mateřské škole. Zdůrazňuje vzájemné vztahy a vzájemnou pomoc dětí ve škole. Umožňuje dětem seznámení, vytváření přátelských vztahů a jejím cílem je navození jistého a pohodového pocitu v novém uspořádání mateřské školy.

Tematická část: „VŠICHNI JSME NA JEDNÉ LODI“

Tematická část zařazována podle potřeby opakovaně v průběhu školního roku. Důraz klade na vytvoření, osvojení a dodržování pravidel soužití a vzájemnou spolupráci, komunikaci a respekt dětí i dospělých v mateřské škole. Ukazuje, jak se rozvíjí schopnosti dětí v závislosti na věku, učí starší děti pomáhat mladším, mladší děti vnímat starší jako pomocníky a vzory.

Tematická část: „TADY SE CÍTÍM DOBŘE“

Tematická část se zaměřuje na schopnost poznat, popsat, co je dětem příjemné, nepříjemné, jak si vzájemně mohou dát tyto pocity najevo, jak se mohou adekvátním způsobem nepříjemným pocitům, vztahům, zážitkům bránit. Využívá emotikonů, rozvíjí oblast neverbální komunikace a prosociálních dovedností.

PODTÉMA „LOĎ SLAVNOSTÍ“

Toto podtéma je zaměřeno na oblast **aktivity**. Týká se zdraví prostředí, v němž člověk žije a jež ovlivňuje svým chováním, které by pro proto mělo být odpovědné s a ochraňující. To předpokládá zájem, angažovanost a aktivitu. Děti si osvojí základy pěstivelských a chovatelských prací, postoje k ochraně přírody, výrazně je podporováno aktivní pozorování změn v přírodě. Ví, že jen svým aktivním přičiněním mohou věci měnit. V rámci tohoto podtématu děti čerpají z lidových tradic, slaví tradiční i novodobé svátky, vytvářejí vlastní školní tradice, připravují oslavy, vyrábějí, tvoří, vymýšlejí, ale také přijímají důsledky svého chování a prožívají radost z vytvořených věcí a zážitků. Ví, že jen svým aktivním přičiněním mohou věci měnit.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období

- Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví. (2/2)
- Podporuje konkrétním činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody. (2/5)
- K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný. (3/5)
- Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života. (3/7)
- V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování. (4/4)
- Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji. (4/5)
- Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky. (5/9)
- Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých. (7/3)
- Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje. (7/8)

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

PŘÍKLADY TEMATICKÝCH ČÁSTÍ

Tematická část: „UŽ SE ZASE TĚŠÍME NA JEŽÍŠKA“

Tematická část je zaměřena na tradiční adventní a vánoční zvyky, na schopnost prezentovat se (básničky, koledy, říkadla, výrobky, dárečky...) a na společný prožitek slavnostních a radostných chvil v mateřské škole.

Tematická část: „JE ZIMA I ZVÍŘATŮM?“

Tematická část ukazuje dětem, co se děje se zvířaty v zimě, jakou pomoc od lidí potřebují, co pro ně můžeme udělat i my. Představuje ptáky, které můžeme pozorovat na krmítku, ukazuje stopy zvířat. Pracuje se s encyklopediemi, atlasy, pomůckami pro pozorování, ale vytváří se také vlastní atlasy apod.

Tematická část: „CHVÁLÍM TĚ, ZEMĚ MÁ“

Tematická část je zaměřena na oblast ochrany životního prostředí. Zdůrazňuje důležitost ochrany a odpovědného přístupu k přírodě, její význam pro zdraví člověka, děti jsou vedeny k pochopení souvislostí, vzájemného působení člověka a prostředí. Je zařazována aktuálně podle potřeby, zpravidla i v čase Dne Země. V tematické části jsou děti seznamovány s různými druhy biotopů a jejich provázaností, významem biodiverzity, s významem třídění odpadů, jejich recyklace a využití. Jsou zařazovány pokusy, praktické pěstitelské činnosti a vycházky do okolních chráněných lokalit. Jednoduchou formou získají poznatky o principech trvale udržitelného rozvoje.

Tematická část: „NA JAŘE, NA JAŘE ČÁP JEDE V KOČÁŘE“

Tematická část je zaměřena na čas začátku jara, první jarní den a velikonoční tradice. Upozorňuje děti na změny v přírodě, tradiční jarní zvyky, práce. Děti prožívají změnu ročního období i pozorováním a aktivitami venku, pozorují probouzení přírody, přilet ptáků, rození mláďat, jejich pojmenování. Estetické vnímání a tvůrčí dovednosti a manuální zručnost je rozvíjena při přípravě velikonočních výzdoby a výrobků.

Tematická část: „PLACHETNICE POHÁDEK“

Tematická část se zaměřuje na rozvoj a uplatnění dětské fantazie, oblast prožívání a sdílení. Prostřednictvím pohádek, příběhů, dětských knížek vede děti k rozvoji jejich představ, tvořivosti, komunikačních dovedností. Pohádky s dobrým koncem a poučením mají vést děti k získání pozitivního přístupu, jistoty a ocenění kladných charakterových vlastností. Seznamuje děti s klasickými pohádkami, českými autory a klasickými českými pohádkovými a večerníčkovými příběhy. Učí děti ocenit krásu a hodnotu knih a jejich ilustrací. Záměrem je také kognitivní rozvoj a rozvoj myšlenkových operací, schopnost třídění, přiřazování, rozšíření slovní zásoby, pochopení souvislostí. Tematická část se zařazuje opakovaně, několikrát ročně, v rámci ní bývá zařazována i návštěva divadel, knihovny apod.

Tematická část: „TEČE VODA, TEČE“

Tematická část seznamuje děti s koloběhem vody, s různými druhy biotopů, s vodními, živočichy, rostlinami, významem vody. Děti provádí pokusy s vodou, využívají vodu pro péči o rostliny apod.

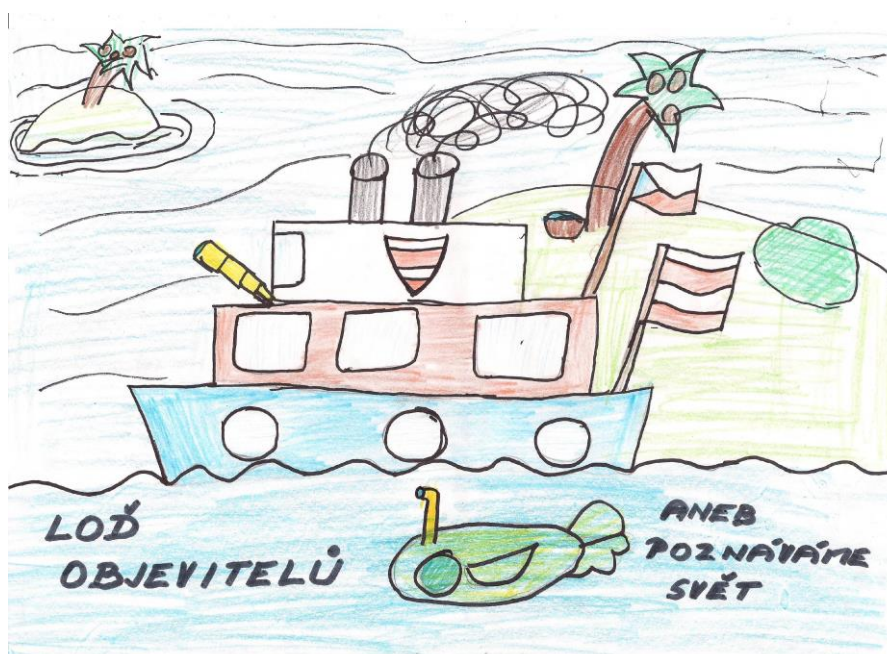

PODTÉMA „LOŤ OBJEVITELŮ“

Podtéma je zaměřeno na podporu dětské zvědavosti, potřebu objevovat, zájem poznávat nové. Dítě má v rámci tohoto podtématu získat poznatky o **prostředí přírodním a společenském**, o vztazích v těchto prostředích. Uvědomuje si a prožívá změny a vývoj v přírodě, osvojuje si některé praktické dovednosti. Podtéma má děti seznámit se světem a rozmanitostí světa živé přírody, děti získají poznatky o světě rostlin, stromů, zvířat a s jejich proměnami a vývojem. Děti se také seznamují se základními přírodopisnými a zeměpisnými pojmy, získávají základní informace o České republice, cizích zemích, variabilitě krajiny, počasí a jeho změnách, technice a technických vynálezech, strojích apod. Podtéma klade důraz na environmentální oblast.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období

- Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat (1/4)
- Je zvědavé, má touhu poznávat. (3/1)
- Chce poznávat své okolí, svět. (7/1)
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se. (7/6)
- Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou. (7/7)

PŘÍKLADY TEMATICKÝCH ČÁSTÍ

Tematická část: „PODZIM MALUJE“

Tematická část seznamuje děti s ročním obdobím podzim, s jeho charakteristickými znaky, počasím, barvami, změnami. Děti prožívají změnu ročního období i pozorováním a aktivitami venku, pozorují změny rostlin, stromů, listů, přípravy přírody na zimu, zkracování dne a podobně.

Tematická část: „SNĚŽÍ NEBO NESNĚŽÍ“

Tematická část seznamuje děti s ročním obdobím zima, s jeho charakteristickými znaky, počasím, změnami. Děti prožívají změnu ročního období i pozorováním a aktivitami venku, pozorují přírodu a město v zimě. Starají se o zvířata v zimě, provádějí jednoduché pokusy.

Tematická část: „LÉTO PATŘÍ SLUNÍČKU“

Tematická část seznamuje děti s ročním obdobím léto, s jeho charakteristickými znaky, počasím, změnami. Děti prožívají změnu ročního období i pozorováním a aktivitami venku, pozorují vzrůstající teplotu, aktivity možné prováděné v teplém počasí, význam vody v přírodě, dozrávání plodů apod. Starají se o školní zahradu, zalévají květiny, sklízí a zpracovávají letní plody, provádějí jednoduché pokusy.

Tematická část: „NAŠE ZEMĚ KULATÁ JE“

Tematická část seznamuje děti se Zemí jako planetou, se sluneční soustavou. Objasňuje pojmy jako vesmír, hvězdy, planety, představuje některé jednoduché fyzikální zákony. Pozornost věnujeme práci s informacemi, knihami, encyklopediemi, modely.

Tematická část: „PARNÍK BRNO“

Podtéma vede děti k poznání svého nejbližšího okolí, seznámení s brněnskými pověstmi, významnými stavbami a památkami, okolím Brna. Má navodit u dětí pocit příslušnosti ke svému bydlišti v kontextu globalizujícího se světa. Důraz je kladen na oblast sociální a environmentální.

Tematická část: „VZHŮRU NA PALUBU, DÁLKY VOLAJÍ“

V tematické části se dětem představují různé části planety Země, kontinenty, státy, pohoří a další geografické údaje. Slovní zásoba se obohacuje o zeměpisné údaje, názvy zvířat, rostlin, stromů, obyvatel různých částí Země. Důraz je kladen na multikulturní postoje, toleranci vůči jiným národům, vyznáním, tradicím a zvykům apod. Děti sdělují své zážitky z cest, téma se zpravidla zařazuje po a před prázdninami. Během tématu se věnujeme i bezpečnostním upozorněním a případným rizikům.

Tematická část: „VSTÁVEJ SEMÍNO, HOLALA“

V tematické části, zařazené zpravidla na jaře, se děti seznamují s rostlinami, jarními květinami, jejich vývojem, pečují o ně, pozorují je při pobytu venku, vnímají vůně, barvy. Pracují s atlasy a encyklopediemi, využívají lupy, mikroskop, lis na květiny, herbář. Důraz je kladen na některé praktické pěstitelské aktivity, pokusy a experimenty. Je posilováno estetické cítění.

PODTÉMA „ZÁCHRANNÝ ČLUN“

Podtéma se zaměřuje především na osvojení si postojů k vlastnímu zdraví a základů návyků **zdravého životního stylu**. Má děti upozornit na věci, které napomáhají zdraví udržovat a naopak na to, co mu škodí, na správnou životosprávu, zdravé stravování, význam pohybu a udržování osobní hygieny apod. Důraz je kladen na oblast biologickou, vytvoření zodpovědnosti za vlastní zdraví. Děti se seznámí i se základy první pomoci.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období

- Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset. (1/2)
- Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví. (1/3)
- Má vytvořenu představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech). (1/6)
- Vnímá, že všechno na světě má vztah k zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje. (2/1)
- Chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit. (2/3)
- Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu. (2/4)
- Má vytvořenou představu o zdravé životosprávě. (2/6)
- Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny. (4/1)
- Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost. (4/3)
- Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti. (5/3)

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

PŘÍKLADY TEMATICKÝCH ČÁSTÍ:

Tematická část: „TY JSI BRACHU LÍNÁ KŮŽE, ŽÁDNÝ LÉK TI NEPOMŮŽE“

Tematická část zdůrazňuje význam pohybu pro zdraví. Seznamuje děti s různými druhy pohybu, sporty, sportovním náčiním a náradím. Důraz je kladen na rozvoj pohybových dovedností, obratnosti, koordinace, v tematické části je nabídnuta řada pohybových a tanečních her. V zimě seznamuje děti i s různými druhy zimních sportů.

Tematická část: „ŠMUDLO, ŽE SE NESTYDÍŠ“

Tematická část zdůrazňuje význam hygienických a sebeobslužných návyků a samostatnosti dětí. Vede děti k udržování svých věcí v pořádku a čistotě. Je zařazována průběžně a opakovaně podle aktuální potřeby.

Tematická část: „NÁMOŘNÍKU NEBUĎ LÍNÝ, V JABLÍČKÁCH JSOU VITAMÍNY“

Tematická část je zaměřena oblast zdravé výživy. Připomíná dětem důležitost zdravé výživy, ukazuje původ potravin a přípravu některých pokrmů, seznamuje s různými plodinami, druhy ovoce, zeleniny, pečiva, mléčných výrobků apod. Děti sami mohou připravit jednoduché pokrmy, pozornost je věnována i chuťovým a čichovým vjemům a zdokonalování ve stravovacích návycích.

Tematická část: „CO MI ŘEKL SEMAFOR“

Tematická část je zaměřena na oblast dopravy, druhy dopravních prostředků, městskou hromadnou dopravu, provoz ve městě, pravidla silničního provozu. Využívá pozorování provozu, vede k pochopení nutnosti pravidel a orientaci v okolí. V rámci tematické části může probíhat i preventivní program Městské policie, vycházka k blízké vozovně a zdokonalení obratnosti využíváním koloběžek, odrážedel apod. Důraz je kladen na prevenci nehod, úrazů, vysvětluje význam odpovědného přístupu.

PRAVIDLA PRO TVORBU TŘÍDNÍCH PROGRAMŮ – TŘÍDNÍCH KURIKUL

- Podle aktuální situace, na základě zájmu a potřeb dětí nebo událostí ve škole učitelky společně zvolí téma pro nastávající období.
- Mohou vybrat z uvedené nabídky tematických částí nebo zvolit a pojmenovat další tematickou část k určitému podtématu.
- Vymezí, které kompetence a dílčí cíle budou naplňovány.
- Vytvoří vzdělávací nabídku pro každou třídu specificky, zapíše plán tematické části do jednotných formulářů, které jsou součástí třídního kurikula každé třídy.
- Zpravidla je období 14 - denní, může být však aktuálně zkráceno nebo naopak prodlouženo podle podmínek, zájmu dětí apod.
- Vypracovaný plán je doplněn plánem nabídky činností podle Gardnera, je datován.
- Dílčí cíle a příklady vzdělávací nabídky jsou prezentovány na nástěnce pro rodiče tak, aby mohli vždy sledovat, co se v mateřské škole aktuálně děje.
- Po ukončení probírané tematické části je provedena její evaluace, zapsána a v každé třídě je toto písemné zpracování vloženo k příslušnému podtématu třídního kurikula.

Obsah třídního kurikula

- stručná charakteristika třídy, složení třídy, věkové rozložení, uspořádání třídy;
- přehled podtémat školního kurikula podpory zdraví;
- jednotlivé plány tematických částí postupně přikládáné k podtématům (formuláře);
- zvolené kompetence a dílčí cíle;
- evaluace třídního kurikula, jeho podmínek, průběhu a výsledků se závěry pro další práci.

5. EVALUACE - EVALUAČNÍ SYSTÉM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Předmět	Kdo	Forma	Frekvence
zhodnocení aktuálního průběhu vzdělávání	učitelky ve třídách	ústní formou při předávání služeb	denně
hodnocení tematické části: Podmínky Průběh (co učitelka) Výsledky (co děti)	učitelky ve třídách	písemně u plánované vzdělávací nabídky do formuláře	po ukončení tematické části
hodnocení třídy	učitelky	ústní formou - viz zápis z porady písemně - tabulka „vyhodnocení rizik“	2x ročně na pedagogické radě 2x ročně
hodnocení principů a podmínek podpory zdraví v MŠ – neformální kurikulum	učitelky	písemně - INDI MŠ	1x ročně
hodnocení výsledků dětí - ukazatele dosaženého vzdělání	učitelky ve třídách	písemně do diagnostických záznamových archů RoK v MŠ	2x ročně
očekávané výstupy		písemně do diagnostických záznamových archů	2x ročně
školní připravenost		diagnostický materiál PPP pro předškolní děti	1x ročně
hodnocení školy souhrnné – 1x ročně – písemnou formou	ředitelka	písemnou formou	1x ročně
sebehodnocení zaměstnanců	učitelky	písemnou formou - tabulka sebeevaluace	2x ročně
hospitace – viz plán			
hodnocení spolupráce s rodiči	dotazník pro rodiče	písemně anonymně	1x ročně
hodnocení adaptace nových dětí	učitelky	písemně do diagnostických záznamových archů	začátek října

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

Obsahem hodnocení třídy na pedagogické radě je zejména:

1. Plánování a realizace ŠKPZ, písemné vyhodnocení rizik do tabulky
2. Komunikace v mateřské škole
 - partnerská komunikace učitelky s dítětem (snížení polohy, oční kontakt, oslovení konkrétního dítěte, povzbuzení, ocenění...)
 - komunikace ostatního personálu s dítětem
3. Individualizace vzdělávací nabídky
4. Hodnocení ukazatelů dosaženého vzdělání

Diagnostické záznamové archy (portfolia) obsahují:

- vstupní dotazník rodičů;
- záznam o průběhu adaptace;
- kresba lidské postavy – 2x ročně;
- jednotahovka u předškoláků – 2x ročně;
- týdenní úkol předškoláků – postupné přidávání;
- hodnocení výsledků předškolního vzdělávání - RoK v MŠ;
- hodnocení výsledků předškolního vzdělávání - očekávané výstupy;
- diagnostika školní připravenosti - diagnostický materiál PPP pro předškolní děti;
- zprávy z odborných vyšetření;
- plán podpory 1. stupně.

ORGANIZACE DOPLŇKOVÝCH AKTIVIT ŠKOLY

Cvičení na rehabilitačních míčích

– metodicky vede ředitelka školy. Je zaměřeno na osvojení si a rozvoj správného držení těla, posílení mezilopatkových, břišních, hýžďových a dalších oslabených svalových skupin, protažení prsních, podkolenních a dalších zkrácených svalových skupin, prevenci plochonoží, rozvoj obratnosti a zdokonalení pohybové koordinace dětí a tím zvýšení fyzické zdatnosti, uvědomování si vlastního těla a svých fyzických možností a schopností a zejména získání správných postojů a návyků pro rozvoj zdraví a zdravého životního stylu.

Hra na zobcovou sopránovou flétnu

- vede kvalifikovaná učitelka školy. Aktivita je určena pro skupinu zájemců z řad starších dětí, probíhá jednou týdně. Jejím cílem je osvojení si zdravého dýchání, prohloubení dýchání, rozvoj hrudníku, zdokonalování jemné motoriky, ale také získání vztahu k hudbě, hudebnímu nástroji, osvojení si základního hudebního názvosloví na úrovni předškolního věku (notová osnova, noty, houslový klíč...) a tím rozvoj estetického vnímání dětí.

Námořnická škola - příprava předškoláků

- vede kvalifikovaná učitelka školy. Program je zaměřen na přípravu předškoláků v oblastech grafomotoriky, zrakového vnímání, sluchového vnímání, předpočetních představ, komunikačních dovedností, pozornosti, paměti. Využívá metodických materiálů PPP.

Keramika

- vede učitelka školy. Práce s keramickou hlinou v menších skupinách dětí.

Hýbáňky - pohybové hry

- vede učitelka školy. Aktivity zaměřené na představení základních sportovních odvětví – atletika, míčové hry (basketbal, fotbal..., gymnastika (švihadla, guma...), stolní tenis v menší skupině.

Logopedická prevence

Vysokoškolsky kvalifikovaná pedagožka metodicky vede logopedickou prevenci v mateřské škole. Ta zahrnuje dechová, artikulační, fonační cvičení, cvičení pro rozvoj sluchového vnímání atd. Kromě toho po provedení logopedické depistáže logopedkou z SPC při MŠ a ZŠ logopedické doporučuje ředitelka rodičům zahájení individuální logopedické péče.

Edukativně- stimulační skupiny

- vedou proškolené paní učitelky. Program probíhá ve druhém pololetí školního roku. Je zaměřen na přípravu předškoláků, u nichž se objevuje jistá nezralost nebo potřeba „doladit“ schopnosti v některé z oblastí (grafomotorika, zrakové vnímání, sluchové vnímání, předpočetní představy, pozornost, paměť, komunikační schopnost, emocionální a sociální vývoj). Program je rozdělen do 10 lekcí a probíhá za přítomnosti rodičů zúčastněných dětí. Rodiče tak mohou sledovat projevy svého dítěte při řízené „školní“ práci a získat také cenné rady a návyky pro začátek školní docházky svého dítěte.

Mateřská škola Brno, Veslařská 256, příspěvková organizace

Program probíhá v případě identifikace skupiny alespoň 5 dětí, které by tuto formu práce potřebovaly.

Předplavecký výcvik

Probíhá jednou týdně v odpoledních hodinách pro zájemce. Je organizován v blízkém Aquaparku v Kohoutovicích plaveckým klubem Plavecká škola Brno. Tato aktivita je nabízena za úplatu plaveckému klubu.

Lyžování s Lemurem (případně bruslení a in-line bruslení)

V zimních měsících pro zájemce. Škola zprostředkuje kontakt a je nápomocna při organizaci v průběhu kurzů.